

Børnepolypper og ganespalte

Børnepolypper og ganespalte

Fakta

Adenoide vegetationer kaldes i daglig tale for børnepolypper

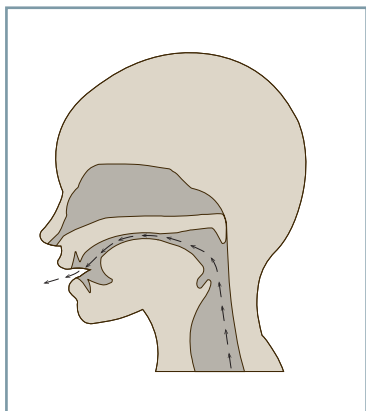
Symptomer på forstørrede børnepolypper

- Barnet får nedsat luftpassage via næsen
- Barnet ånder gennem munden
- Barnet lyder tæt i næsen
- Søvn kan blive urolig, og barnet snorker
- Risiko for forlængede forkølelser og mellemøreproblemer

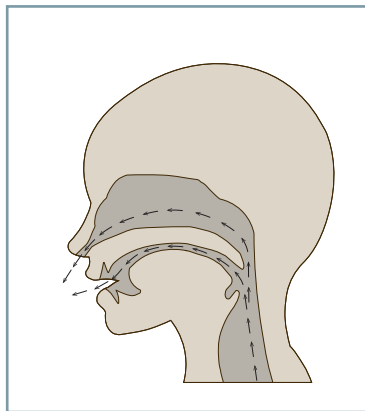
Behandling - frarådes ved risiko for nedsat ganefunktion

- I lette tilfælde behøver barnet ingen behandling. Symptomerne går efterhånden væk af sig selv
- Man vælger nogle gange at operere børnepolypper, hvis barnet har
  - hyppige infektioner i de øvre luftveje
  - er plaget af mellemørebetændelse
  - har dårlig søvn pga. nedsat passage via næsen

Kilde: Sundhed.dk

Figur 1. Den normale ganefunktion.

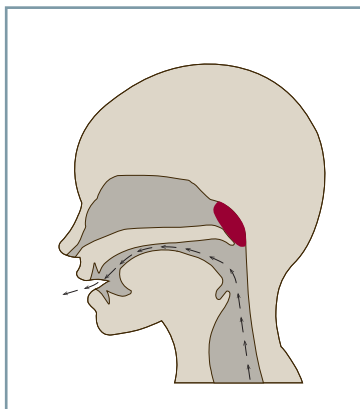

Figur 2. Nedsat ganefunktion.

Under normale forhold vil ganen have både længde og styrke til at nå over mod bagvæggen i svælget, så der er lukket luft- og vandtæt af mellem munden og næsen (figur 1). Det sker, når vi fx bliver ammet, spiser, taler eller suger med sugerør.

Hos mennesker født med ganespalte og i andre tilfælde som fx visse syndromer er der en øget risiko for nedsat ganefunktion. Det betyder, at ganen har svært ved at nå hele vejen over til bagvæggen i svælget, og at der er luftpassage mellem munden og næsen, selvom ganen gør sit bedste for at nå over mod bagvæggen (figur 2). Det påvirker talen, som bliver hypernasal og utydelig.

I denne situation er børnepolypperne til gavn, da de fylder ud i rummet bag ganen, så ganen ikke skal nå så langt for at lukke tæt af mellem munden og næsen (figur 3).

Figur 3.
Børnepolypper
hjælper ganen.

Fjern ikke børnepolypper eller mandler

Vi kan ikke på forhånd vide, om der er nedsat ganefunktion, når ganen støder op mod børnepolypper. Derfor fraråder vi som udgangspunkt at fjerne børnepolypper hos mennesker, hvor der er øget risiko for nedsat ganefunktion.

Fjernes børnepolypper hos et menneske med nedsat ganefunktion, opstår situationen i figur 2, hvor ganen ikke kan lukke luft- og vandtæt af mellem munden og næsen. Det kan betyde, at der bliver behov for en taleforbedrende operation for at forbedre ganens funktion.

Mandler fylder op i området mellem munden og næsen. Vi ved ikke med sikkerhed, om de hos det enkelte menneske hjælper eller forstyrrer ganen i at danne lukket mellem munden og næsen. Det anbefales derfor, at man ikke fjerner mandler hos mennesker, der har øget risiko for nedsat ganefunktion.

Kontakt Ganespalteafdelingen

Hvis det kommer på tale at fjerne mandler eller børnepolypper hos dit barn, som har øget risiko for nedsat ganefunktion, bedes du kontakte Ganespalteafdelingen for nærmere vejledning.

Ganespalteafdelingen
Tlf. 78 47 95 33
ikh.ganespalte@social.rm.dk